

Вправи та інтерактивні ігри для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи

Автор: Задорожна Лілія Іванівна

□

Зміст

Вступ.....4

Розділ I. Теоретичні аспекти формування діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.....5

1.1. Особливості діалогічного мовлення 5

1.2. Етапи формування діалогічного мовлення 6

1.3. Форми і прийоми навчання діалогічного мовлення.....10

1.4. Види вправ та ігор для формування навичок діалогічного мовлення....12

Розділ II. Вправи та інтерактивні ігри для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.....15

2.1. Вправи для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.....15

2.2. Інтерактивні ігри для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.....24

Висновки.....29

Список використаної літератури 31

Вступ

У сучасному суспільстві існує велика потреба у вивченні іноземних мов. В умовах Євроінтеграції відкриваються нові горизонти для подорожей, навчання та працевлаштування за кордоном. Щоб впевнено почуватися в іншомовному середовищі, потрібно володіти навичками діалогічного мовлення.

Актуальність посібника полягає в тому, що застосування вправ та інтерактивних ігор, використаних у ньому, сприяє формуванню навичок діалогічного мовлення.

Новизна – сучасні інтерактивні ігри та вправи, які активізують діяльність учнів на уроках, формують навички діалогічного мовлення.

Концептуальні засади посібника відповідають основним положенням «Загальноєвропейських Рекомендацій з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання».

Дослідженням проблеми формування діалогічного мовлення займалися такі методисти, як Рогова Г.В., Бім І.Л., Скалкін В.Л., Панова Л.С. та інші.

Мета посібника - узагальнення та систематизація вправ та ігор для формування діалогічного мовлення.

Завдання:

- ознайомити з особливостями діалогічного мовлення та етапами його формування ;

- розглянути типологію вправ для формування навичок діалогічного мовлення, прийоми та форми організації діяльності на уроці;

- ознайомити з конкретними вправами та іграми для формування

навичок діалогічного мовлення.

Вправи та інтерактивні ігри посібника відповідають **принципу комунікативності**, який передбачає побудову процесу навчання іноземній мові як моделі процесу реальної комунікації.

Посібник стане у нагоді й учителям-початківцям, і досвідченим педагогам, дасть можливість урізноманітнити освітній процес, досягнути ефективних результатів у формуванні навичок діалогічного мовлення.

РОЗДІЛ I. Теоретичні аспекти формування діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.

1. 1. Особливості діалогічного мовлення.

Розглядаючи мовлення як індивідуальний акт говоріння або письма, який має усну, письмову форми вияву, і як повторюваний процес спілкування однією мовою, особливу увагу варто приділяти діалогічному мовленню, що має своїми витокami усно-розмовну сферу, якій притаманний принцип економії засобів мовленнєвого коду [23, с. 3].

Висока мовна й мовленнєва культура людини віддзеркалюється насамперед у вмінні вести діалог, використовуючи різноманітні виражальні засоби мови та дотримуючись загальноприйнятих норм спілкування.

Діалогічне мовлення для учнів є досить складним. Воно формується за участі двох співрозмовників, наперед не планується, тому що невідомо, в якому напрямку піде розмова. У ній вживаються неповні речення, скорочені фрази, репліки тощо.

Діалогічному мовленню властива еліптичність, відносно менша граматична складність речень, наявність мовних кліше, «формул», стереотипів, специфічно живомовних структур – еквівалентів речень (слова-речення, вигуків формули), звертань [18, с. 5].

Обставини безпосереднього контакту учасників спілкування, наявність допоміжних невербальних засобів, пряма зорієнтованість мовлення на конкретне висловлювання співрозмовника визначає ряд лінгвістичних особливостей діалогу [29, с. 4].

Саме у процесі діалогу у дитини виникає необхідність слухати і розуміти сказане, потреба продукувати мовлення зрозуміле, змістовне, цікаве для співрозмовника. Діалогічне мовлення є більш реактивним, ніж монологічне. Традиційно в діалозі присутня система двох зв'язків – зв'язок із ситуацією і логічний зв'язок із попереднім висловлюванням [18, с. 5].

Висока модальність – ще одна визначальна риса діалогічного мовлення. Це означає, що не лише зміст висловлювання, а й оцінна характеристика того, про що йде мова, має місце бути.

Діалогічне мовлення насичене позамовними засобами (міміка, інтонація, сила голосу, жести тощо), за допомогою яких мовець висловлює свої бажання, сумніви, припущення, обурення, жаль тощо. Навчання комунікації на початковому етапі має обов'язково передбачати оволодіння позамовними засобами спілкування у єдності з мовленням[18, с. 6].

1.2.Етапи формування діалогічного мовлення.

І.Л.Бім [4] відзначає, що в методиці навчання іноземної мови існує дві основні [стратегії навчання](#) діалогічної мови: шлях «знизу» (від частини до цілого) і шлях «зверху».

Шлях «знизу». Учні опановують окремими мовними діями розчленовано на основі серії вправ. При цьому вони здобувають уміння співвідносити ці дії один з одним: твердження-перепитування, питання-відповідь і т.д. (I рівень формування діалогічної мови). Але, для того щоб забезпечити самостійну мовну взаємодію учнів і одержати бажаний мовний продукт, а також запланований результат-уміння здійснювати основні [функції спілкування](#), необхідно модулювати саме цю взаємодію в руслі зазначених мікродіалогів і мікромонологів. Цьому в найбільшій мірі сприяє створення ігрових ситуацій, що забезпечують найбільш ефективні умови для породження висловлень. Саме в подібних умовах найбільш успішно формуються такі властивості діалогічної мови, як її вмотивованість ситуацією спілкування, її експресивність, спрямованість. [Робота](#), як правило, відбувається в парах, з 3-4 осіб.

Використовуючи цей шлях, зручніше навчати розгортання репліки, використуванню мікромонологів. У такого роду діалогічних єдностях стимулююча репліка будується таким чином, що вона викликає розгорнуту [відповідь](#). Для цього стимулюючій репліці потрібно додати [відповідний](#) характер. Вона повинна бути виражена серією питань або питанням типу «чому?» і «від чого?», «з якою метою?».

Шлях «знизу» припускає також виконання завдань на відновлення одної з реплік. Дається картина, на якій зображені двоє дітей в певній ситуації, одна з них говорить, потрібно сказати, що відповідь інша дитина.

Цей підхід у методиці також зустрічається як «індуктивний». Він здобуває все більше прихильників завдяки тому, що з перших же кроків направляє на навчання взаємодії, що лежить в основі діалогічної мови; становлення мовних умінь і навичок при такому підході відбувається в процесі спілкування. Опора на аналогію відіграє велику роль на нижньому рівні розвитку вмінь, при формуванні первинних умінь, і тут еталонний діалог може зіграти свою роль, як зразок для наслідування. На більш високому рівні на перший план виступає завдання навчити школярів самостійно планувати мовні дії «через

усвідомлення мотивів, цілей і можливих результатів дії», а також «розширювати зміст і форму мовних значень, адекватних змісту».

Отже, відповідно до індуктивного шляху навчання підготовці до ведення діалогу включає:

- удосконалювання психічних механізмів діалогічної мови;
- формування навичок використання мовного матеріалу, типового для діалогічної мови;
- оволодіння вмінням взаємодії з партнерами в умовах внутрішньої та зовнішньої мовної ситуації;
- навчання запитувати інформацію різноманітними питаннями, варіантам реагування на ці питання;
- з набраних реплік скласти мінідіалоги;
- етап встановлення логічних зв'язків між мікродіалогами, складання макродіалогу.

Другий шлях оволодіння діалогічною мовою – це **шлях «зверху»**.

Досить розповсюджений у практиці навчання і припускає ознайомлення учнів з діалогом-зразком шляхом його прочитання за ролями або прослуховування (відповіді на питання по змісту) і, як правило, супроводжується його відтворенням.

На відміну від першого шляху, тут дії учнів значно більше засновані на процесах запам'ятовування і репродукції, причому як вихідний об'єкт засвоєння виступає готовий мовний витвір. І хоча даний зразок мови розчленовується у процесі роботи над ним, перетворюється шляхом підстановок і заміни, але все-таки основне навантаження лягає тут на пам'ять учнів та їхні дії не завжди вдається в достатній мірі комунікативно мотивувати і стимулювати, якщо не зробити ставку на інтерпретацію цього діалогу, на роботу над змістом слова.

Більш того, представляється, що якщо слідувати в роботі над діалогічним мовленням тільки цим шляхом, то в умовах обмеженого часу в школі це ніколи не приведе до формування досить мобільних продуктивних мовленнєвих умінь.

Однак дотримуватись тільки першого шляху теж було б недостатнім. Часто учні вагаються з вибором предметного змісту для свого висловлювання, якщо не вдається відносно «чітко» визначити його заданою ситуацією. У цьому значенні готові зразки діалогічної мови служать їм визначеною опорою. Вони служать їм також опорою для композиційного оформлення і вибору засобів вираження думки, почуттів. Саме тому необхідно поєднувати обидва зазначені шляхи, використовувати їх у тісному взаємозв'язку.

З погляду професора Г.В.Рогової [24, с.135] навчання діалогічному мовленню включає в себе рішення наступних двох завдань:

- навчання реплікуванню;
- навчання вмінню розгортати одну з реплік діалогу в зв'язне висловлювання, у мікромонолог.

Г.В.Рогова [24, с.137] виділяє наступні етапи у навчанні, відштовхуючись від діалогу-зразка (шлях зверху).

Перший етап полягає в сприйнятті спочатку на слух, а потім із графічною опорою готового діалогу з метою загального [розуміння](#) його змісту, виявлення діючих осіб і їхніх позицій.

Другий етап - аналітичний - припускає виявлення і «присвоєння» особливостей даного діалогу (мовних кліше, еліптичних речень, емоційно-модальних реплік, звертань).

Третій етап - відтворення по ролях-драматизація, що припускає повне «присвоєння» даного діалогу. Тут закінчується робота над підготовленим діалогом.

Четвертий етап - етап стимулювання діалогічного спілкування на основі подібної, але нової ситуації.

Г.В.Рогова [24, с.136] стверджує, що після сприйняття діалогу на слух і в графічній формі учні повинні виконати тест, що покаже міру розуміння діалогу. Цей тест на зіставлення, при його виконанні учні підбирають до персонажів діалогу їх репліки. Після цього відбувається «розбір» діалогу, що полягає у виявленні його специфічних особливостей: звертань, що містяться в тексті, розмовних кліше, еліптичних речень і т.д.

Потім учні розігрують діалог близько до тексту (третій етап). Бажано, щоб вони робили це по пам'яті, тому до кожного виконавця додається «суфлер», який підказує учням репліки, дивлячись у книгу, якщо для них це складно.

Нарешті, учням пропонуються нові [ситуації](#) (четвертий етап); вони створюються шляхом зміни окремих її компонентів. При цьому учням потрібно дати [опори](#), на основі яких здійснюється діалогічне спілкування.

Багато методистів називають цей підхід «дедуктивним». Прихильники такого підходу посилаються на те, що в природних умовах дитина засвоює систему мови «зверху вниз»: від великих інтонаційно-синтаксичних блоків до їхніх елементів, розвиток йде шляхом вичленювання елементів з цілого, приналежність до цілого полегшує пригадування і т.п.

Таким чином,

«Зверху»:

1. Знайомство учнів з текстом (вправи: прочитати текст, відповісти на питання; план, порядок речень; короткий переказ)

2. Передача змісту тексту (від особи одного з персонажів)

3. Зміна ситуації

«Знизу»:

1.

Висловлювання школярів навизначену тему (висловлювання вибудовуються у логічному порядку, учні за допомогою вчителя розгортають свої висловлювання)

2. Етап установлення текстових і логічних зв'язків між висловлюваннями

3. Учні продукують свій монолог за даною темою, включаючи в нього думку й оцінку.

Досить розповсюдженим варіантом діалогу Г.В.Рогова виділяє полілог, форма говоріння, адекватна спілкуванню в [колективі](#). Найбільш придатним

прийомом розвитку полілога є різні форми драматизації, включаючи рольові ігри, в яких беруть участь велика кількість учнів. При навчанні говорінню велике місце належить моделюванню ситуацій спілкування, які стимулюють мовленнєву діяльність учнів.

1. 3.Форми і прийоми навчання діалогічного мовлення.

Відчуття колективізму розвиває робота в групах, а також уміння аргументувати, відстоювати свою точку зору, аналізувати висловлювання інших, оцінювати їх. У реальному спілкуванні важливу роль відіграють інтерв'ю та розмова за круглим столом. Вони сприяють формуванню як діалогічного, так і монологічного мовлення. У розмові використовуються характерні для діалогу мовленнєві кліше і різноманітні види діалогічних єдностей. Таким чином, мовлення учнів, які працюють у групах, дуже наближене до природного. У ньому є елементи як підготовленого, так і непідготовленого мовлення[31, с. 5].

Серед форм і прийомів навчання усного мовлення переважають колективні та фронтальні форми роботи: бесіда в парах, спілкування за схемами «клас-учень», «учень-клас», «учень-учень», «учитель-клас»[29, с. 21].

Групова бесіда – це найбільш мотивована форма спілкування на уроці, яка вимагає від учнів інтелектуального розвитку, уваги, вміння вчасно включитися в розмову, логічно внести своє висловлювання в загальний контекст розмови. Щоб під час спілкування почуватися вільно, розкуто, учні повинні перебороти мовний та психологічний бар'єри з допомогою вчителя.

Основними начальними опорами є: навколишня дійсність, життєвий досвід учнів, типові ситуації спілкування, зразки вимови, граматичне та лексичне оформлення речень-висловлювань, мова вчителя, аудіо та відеозаписи, тематичні, сюжетні та фабульні картинки. Надзвичайно важливу роль відіграють різноманітні структурні схеми мовленнєвої взаємодії учнів. Певним чином коригуючи схему, учитель в залежності від цілей уроку та можливостей учнів направляє їх мовну діяльність як в плані змісту, так і в плані лексико-граматичних засобів її оформлення.

Вказуючи на предмети чи картинку і відкриваючи ті чи інші рядки схеми, вчитель визначає, що, про що і на основі яких речень-зразків повинен сказати учень. Вправу можна ускладнити, заклавши праву сторону схеми. Тоді мовлення стає конкретним по змісту та цілеспрямованим за навчально-методичним задумом.

Одним із основних функціональних типів діалогу є діалог-обмін думками, який передбачає розгляд певного об'єкта, події, явища, коли співрозмовники висловлюють свою думку, погоджуються або спростовують точку зору партнера, наводять аргументи для доказу власної позиції [30, с. 3].

Характерним для процесу навчання діалогічного мовлення є:

- орієнтація на синтетичне сприйняття учнями мовного матеріалу;
- висока повторюваність навчального матеріалу;
- навчання вимові на основі імітації, інтенсивної практики;
- опора на слух та наочність при семантизуванні нового матеріалу та стимулювання висловлювань;
- введення у вправи елементів гри;
- переважання навчальних завдань, подібно до «Послухайте та скажіть...», «Скажіть і запитайте...», «Прокоментуйте...», «Обговоріть у парах...», творчих, проблемних, ситуативних вправ [29, с. 22].

При відборі та організації мовленнєвих вправ учитель опирається на такі критерії, як розумова активність учня, відповідність змісту вправи умовам природного спілкування, схильність до творчості, самостійність виконання, економія часу, охоплення учнів активною мовною практикою.

1. 4. Види вправ для формування навичок діалогічного мовлення

Діалогічне мовлення потребує високого рівня автоматизму та готовності до використання мовного матеріалу. Цього можна досягти через систему вправ навчання діалогічного мовлення. Діалоги за ситуаціями з більш простим мовним матеріалом відпрацьовуються в першу чергу, а діалоги з більш складним мовним матеріалом – на етапі розвитку навичок.

Комплекс вправ для формування діалогічного мовлення на іноземній мові включає три серії навчальних дій:

- аспектно-тренувальні вправи на відпрацювання мовного матеріалу (фонетичного, лексико-граматичного) та засвоєння діалогічних єдностей;
- вправи на розвиток вмінь реплікування на основі діалогічних єдностей;
- вправи в комунікативній діалогізації (складання діалогів різних функціональних типів на основі закріпленого матеріалу);

Вправи першої групи націлені на засвоєння діалогічних єдностей. Сюди відносять *імітативні, підстановчі, трансформаційні, конструктивні*.

Імітативні вправи. Для них корисно використовувати мікродіалоги (три-п'ять реплік). Вони повинні мати ясний сюжет, прості розмовні формули,

вживану лексику. Типовою одиницею діалогічного тексту для відображувальних вправ є мовленнєвий зразок, кліше, розмовні формули.

Підстановчі вправи. Максимальна повторюваність одних і тих самих зразків та моделей. Матеріалом подібних вправ служить комунікативно-значимий діалог, а заміною повинні бути прості підстановки:

Трансформаційні вправи. Бажано уточнити той чи інший факт, виразити здивування, згоду, своє ставлення до отриманої інформації, незгоду, наказ, прохання, сумніви, невпевненість.

Конструктивні вправи. Вони носять творчий характер. Самостійна побудова учнями висловлювань-реплік з опорою на поданий їм мовний, мовленнєвий або структурний матеріал.

Вправи другої групи - засвоєння мікродіалогів на основі діалогічних єдностей. До цієї групи відносяться:

- *Респонсивні вправи*
  - вправи на запитання-відповідь;
  - вправа типу «спонукання, згода - відмова»;
  - реплікові вправи.

Всі види респонсивних вправ спрямовані на ведення бесіди. При виконанні таких вправ варто розвивати певні навички, вміння, які виражають, наприклад, позитивне або критичне ставлення до почутого.

- *Різновиди ситуативних вправ:*
  - ситуації для доповнення;
  - проблемні ситуації.

Суть ситуативних вправ полягає у вільній, конкретно спрямованій з мовленнєвої точки зору мовленнєвої реакції учнів на комплекс уявних чи умовно-реальних обставин, які містять деякі труднощі, проблему чи конфлікт, та залучення учнів до їх розв'язання. На відміну від респонсивних вправ, експозиція в яких виражена лише одним реченням, ситуативні вправи складаються з мікродіалогу, що стисло описує модель природної комунікативної ситуації.

Вправи у комунікативній діалогізації (**3 група**):

- тематична полідіалогічна бесіда;
- запитання учнів;

- прес-конференція, інтерв'ю;
- дискусія;
- лінгвістичні ігри;
- навчально-мовленнєві ситуації;
- рольові ігри.

Остання група вправ має найбільш важливе практичне значення. Саме на цьому етапі вчитель бачить, чого навчилися учні в процесі виконання попередніх вправ. Комунікативна діалогізація є найбільш наближеною до реального користування мовою поза уроком.

Найбільш доступним для дітей видом діяльності є **гра**. У грі проявляються активність та емоційність дитини, особливості мислення та уяви. Гра розвиває потребу у спілкуванні. Граючись, діти сприймають навчальний матеріал, вчаться застосовувати здобуті знання та вміння на практиці.

Л.А. Базій [34, с. 121] виділяє такі **функції** гри:

- розвивальна - забезпечує під час навчальної діяльності розвиток творчого потенціалу учнів, їх самостійності в опануванні методів здобуття необхідних знань.
- комунікативна - реалізується через організацію спілкування, регулювання відносин між дітьми.
- активізуюча - передбачає стимулювання пізнавальних процесів, інтересів, потреб.
- інформаційна - проявляється у спрямованості змісту гри на соціальні, психологічні та методичні проблеми.

Навчальні ігри можна поділити на лексичні та граматичні, настільні та карткові, рухливі та рольові.

Інтерактивні ігри - ігри, у процесі яких учитель і учні або лише учні перебувають у режимі бесіди, діалогу між собою. Передбачається активна участь у процесі спілкування та взаємодія, рівноправні позиції. Під час проведення інтерактивних ігор активізується творчий потенціал учня. Змістом інтерактивної гри має бути програмний матеріал. Застосовується вона у різноманітних формах. Гра - вдалих засіб активізації лексики, граматики, ефективний спосіб формування діалогічного мовлення.

РОЗДІЛ II. Вправи та інтерактивні ігри для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.

2.1. Вправи для формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи.

Вправи для навчання діалогічного мовлення **шляхом «знизу»**.

Тема «Привітання».

Нові слова та фрази:

Hi! Hallo! Wie geht es dir? Danke, gut. Es geht mir gut. Und dir? Wie geht es Ihnen?

Діалог:

1)- *Hi, Anna. Wie geht es dir?*

- *Hallo, Tom! Danke, gut. Und dir?*

- *Danke, super.*

2)- *Hallo, Lili. Wie geht es dir?*

- *Danke, es geht mir gut. Und dir?*

-*Nicht so gut.*

3)- *Guten Morgen, Herr Meier, wie geht es Ihnen?*

- *Guten Morgen, Frau Müller. Danke, sehr gut. Und Ihnen?*

1.Виберіть привітання. [додаток 1]

2. Як справи? Виберіть правильну відповідь. [додаток 2]

Wie geht's?

3. Поставте у правильному порядку репліки діалогу:

-Danke, gut.

-Hi, Tom! Danke, sehr gut. Und dir?

-Hallo ,Anna! Wie geht's?

4. Інсценізуйте діалог за ролями.

Тема «Знайомство»

Нові слова та фрази:

Wie heißt du? Ich heiße ... Und du? Wie alt bist du? Ich bin ... Jahre alt. Woher kommst du? Ich komme aus... Was sprichst du? Wo wohnst du? Ich wohne in... Tschau! Servus!

Діалог:

1)D: Hallo! Wie heißt du?

S: Hallo! Ich heiße Simon.

D: Ich heiße Diana. Wie alt bist du?

S:Ich bin 10 Jahre alt.Und du?

D:Ich bin 9.

2) S: Das ist mein Freund Marcus.

D: Markus,woher kommst du?

1.Гра «Ballspiel» . Учні стають у коло,кидають один одному м'яча, ставлять запитання і відповідають.[додаток 3, фото 1]

Ich heiße ... Und wie heißtdu?

2.Візьмітьінтерв'ю у однокласника, запитайте його ім'я та вік.
[додаток 3, фото 2]

3.Гра «Findedeinen Partner». Репліки діалогу розрізані на пазли. Потрібно знайти партнера і скласти пазл, розіграти діалог».

Вправи для навчання діалогічного мовлення шляхом «згори».

Тема «Прощання»

Нові слова та фрази:

Tschüss! Bis bald! Auf Wiedersehen! Gute Reise! Mach's gut!

Діалог:

-Tschüss. Gute Reise!

- Mach's gut! Bis bald!

-Auf Wiedersehen, Herr Müller. Gute Reise!

- Danke. Auf Wiedersehen, Frau Meier.

1.Прочитайте і перекладіть діалог.

2.Яка форма прощання підходить до малюнків? [Малюнок 1,2]

Малюнок 1

Малюнок 2

-Auf Wiedersehen, Herr Müller. Gute Reise!

-Auf Wiedersehen, Frau Meier.

-Tschüss. Gute Reise!

-Mach's gut! Bis bald!

2.Вставте пропущені реплік діалогу:

-Tschüss....!

- Mach's gut!... !

- ... , Herr Müller. Gute Reise!

-... . Auf Wiedersehen, Frau Meier.

AufWiedersehen. Danke. GuteReise! Bisbald!

3. Інсценізуйте діалог.

Тема «Їжа. Замовлення піци»

Нові слова та фрази:

IhreBestellung. Zahlen Sie zusammen oder getrennt? Was kostet das?
Moment mal. Das macht ... Euro. Zahlen Sie bar oder mit Karte? Das stimmt so.
Hier ist die Rechnung.

Діалог [Малюнок 3] :

- Guten Morgen, Ihre Bestellung. Zahlen Sie zusammen oder getrennt?
- Zusammen. Was kostet das?
- Moment mal. Das macht 25 Euro. Zahlen Sie bar oder mit Karte?
- Ich zahle bar. Hier sind 27 Euro. Das stimmt so.

- Danke. Hier ist die Rechnung. Tschüss!

Малюнок 3

 1. Прослушайте діалог. Доповніть речення!

 Das Essen kostet ...

Nina zahlt ...

1. Виберіть правильну відповідь. [Фото 1, 2]

Zahlt Nina bar oder mit Karte?

Фото 1

Фото 2

2. З'єднайте слово з відповідним фото.

Was passt zusammen? Ordne zu. [додаток 4]

4. Порахуйте гроші. Запитайте у товариша, скільки грошей він нарахував.

Wieviel Euro macht das?

Beispiel: Wie viel Euro macht das? – Das macht 2 Euro. [додаток 5]

5. Уявіть, що ви у ресторані і отримали рахунок. Скільки коштують страви і напої? Складіть речення з поданих частин:

Pizza Die 6.50 Euro. kostet

Tee 50 Cent. Der kostet

3 Euro. Kaffee kostet der

2.60 Euro. Der kostet Saft

6. Запитайте ціну продукту за зразком.[додаток 6]

Beispiel: *Das Brot*

Was kostet das Brot?

Wie viel kostet das Brot?

7. Доповніть речення.

Nina möchte im Cafe bezahlen. Was sagt sie?

_____, bitte.

Nina möchte mit Karte bezahlen. Was sagt sie?

Ich zahle _____.

Der Tee kostet 2.50 Euro. Nina bezahlt 3 Euro mit Trinkgeld. Was sagt sie?

Hier _____ drei _____ . Stimmt _____ .

Der Kellner sagt „Auf Wiedersehen!“ Was sagt sie?

_____.

8. Поставте репліки діалогу у правильному порядку.

- *Danke. Hier ist die Rechnung. Tschüss!*
- *Guten Morgen, Ihre Bestellung. Zahlen Sie zusammen oder getrennt?*
- *Ich zahle bar. Hier sind 27 Euro. Das stimmt so.*
- *Zusammen. Was kostet das?*
- *Moment mal. Das macht 25 Euro. Zahlen Sie bar oder mit Karte?*

9. Інсценізуйте діалог.

Тема: «Їжа. В продуктовому магазині»

Нові слова та фрази:

Kann ich Ihnen helfen? Möchten Sie sonst noch etwas? Ist das alles? Wie viel macht das?

Діалог:

V: Guten Tag! Kann ich Ihnen helfen?

D: Einen Liter Milch, bitte!

V: Möchten Sie sonst noch etwas?

D: Ich möchte ein Kilo Äpfel, bitte!

V: Ist das alles?

M: Ja, das ist alles. Wie viel macht das?

V: *Das macht 10 Euro, bitte!*

D: *Danke, auf Wiedersehen!*

1. Прочитайте та перекладіть діалог.

2. Доповніть репліки діалогу, користуючись словами для довідок.

V: *Guten Tag! Kann ich Ihnen _____?*

D: _____ *Milch, bitte!*

V: *Möchten Sie sonst _____?*

D: *Ich _____ ein Kilo Äpfel, bitte!*

V: *Ist das alles?*

M: *Ja, das ist alles. _____ macht das?*

V: *Das macht 10 Euro, bitte!*

D: *Danke, auf Wiedersehen!*

Einen Liter helfen möchte noch etwas Danke Wieviel

3. Поставте у правильному порядку репліки діалогу.

V: *Ist das alles?*

V: *Guten Tag! Kann ich Ihnen helfen?*

D: *Danke, auf Wiedersehen!*

D: *Einen Liter Milch, bitte!*

V: *Das macht 10 Euro, bitte!*

M: *Ja, das ist alles. Wie viel macht das?*

4. Утворіть нові діалоги, підставляючи інші продукти, розіграйте ситуацію в магазині.

Тема «Їжа. Фірмові страви різних країн»

Нові слова та фрази:

Mein Lieblingsessen, Japan - Sushi, Deutschland - Eintopf, Italien - Pizza, Pasta, Frankreich - Käse, die Schweiz- Fondue, die Ukraine - Borschtsch, Österreich - Schnitzel. Mir gefällt... Das finde ich gut. Ich mag...

Діалог:

- *Was isst man in Deutschland?*

-*In Deutschland isst man Eintopf.*

- *Was ist dein Lieblingsessen?*

-*Mein Lieblingsessen ist Sushi aus Japan. Das finde ich gut. Das Essen aus der Ukraine mag ich auch. Mir gefällt Borschtsch.*

1. Прочитайте та перекладіть діалог.

2. Гра «internationale Party». Учні сідають за один стіл, на якому картки з зображеннями фірмових страв різних країн та прапорці цих країн. Учні беруть по черзі прапорці, запитують, яка страва є традиційною для цієї країни. Інші учні відповідають і т.д.

-*Was isst man in Deutschland?*

-*In Deutschland isst man Eintopf.*

-*Was isst man in Italien?*

-*In Italien isst man Pizza und Pasta.*

-*Was isst man in der Ukraine?*

-*In der Ukraine isst man Borschtsch.*

-*Was isst man in der Schweiz?*

-*In der Schweiz isst man Schnitzel.*

-*Was isst man in Japan?*

-*In Japan isst man Sushi.*

- *Was isst man in Frankreich?*

-*In Frankreich isst man Käse...*

3. Робота в парах. Утворіть речення з поданих слів.

Italien, in, man, Pizza, isst.

Eintopf, Deutschland, man, in, isst.

In der Ukraine, Borschtsch, man, isst.

Österreich, in, isst, Schnitzel, isst.

Japan, isst, in, man, Sushi.

Frankreich, Käse, man, isst, in.

4. Вставте пропущені слова, подані внизу.

Mark _____ Sushi. Ich _____ gern Sushi. Wir _____ Sushi. In Japan _____ man Sushi.

[esse isst isst essen](#)

5. З'ясуйте, що це за страва, поставте репліки діалогу у правильному порядку. [додаток 7]

6. Утворіть нові діалоги за зразком

-Isst du gern Fondue aus der Schweiz?

-Ja, ich esse gern Fondue aus der Schweiz. / Nein, ich esse nicht gern Fondue aus der Schweiz.

Тема «Вільний час»

Нові слова та фрази:

In der Freizeit, das Lieblingshobby, Spaß machen, mir gefällt... Spielst du mit? Ja, gerne.

Wie spät ist es? - Es ist ...Uhr. Um wie viel Uhr? - Um... Uhr. Viertel, halb, vor, nach.

Діалог:

-Was machst du in der Freizeit?

-Ich spiele gern Gitarre. Und was ist dein Lieblingshobby?

-Am liebsten reite ich. Schwimmen macht mir auch Spaß. Und dir?

- Mir gefällt Wasserball. Ich mag Ballspiele.

-Wann spielst du Wasserball?

- Am Wochenende um 9 Uhr. Spielst du mit?

- Ja, gerne.

1. Прочитайте і перекладіть діалог.

2. Прочитайте діалог, виразивши здивування, сумнів, радість.

3. Доповніть діалог словами для довідок.

-Was machst du _____?

-Ich spiele gern Gitarre. Und was ist _____?

- _____ reite ich. Schwimmen macht mir auch Spaß. Und dir?

- Mir _____ Wasserball. Ich _____ Ballspiele.

-Wann _____ du Wasserball?

- Am Wochenende um _____. Spielst du mit?

- Ja, gerne.

dein Lieblingshobby in der Freizeit Am liebsten mag gefällt 9 Uhr spielst

4. Гра «Тріміно».[додатки 8, 9]

Учні працюють в групах. Тріміно - це доміно з трьома сторонами. Потрібно з'єднати малюнок з значенням малюнка. Завдання - скласти тріміно і утворити запитання з словами, відповісти на них. Одна група може утворювати запитання, інша - відповідати на них.

Складіть тріміно і поставте запитання за зразком:

- Was machst du um Viertel vor 9 Uhr?

- Um Viertel vor 9 Uhr gehe ich aus.

5. Гра «Partnerarbeit»[додатки 10, 11] **Поставте один одному запитання.**

6. Гра «Brettspiel» Was machst du ? [додаток 12]

Робота в парах. Учні кидають кубик, на гранях якого цифри, на ігрове поле. Відповідно до цифри, яка випаде, роблять покроково завдання. Наприклад, ставлять і відповідають на запитання.

Тема «У лікаря»

Нові слова та фрази:

Was ist los? Was hast du denn? Hast du Fieber? Ich habe Schmerzen. Mein Kopf tut so weh. Gebrochen, verstaucht, die Tabletten, die Tropfen, zum Arzt.

Діалог:

- Guten Tag, Herr Doktor.

- Hallo, Andreas. Was ist los? Hast du Schmerzen?

- Au, au, Ich habe Fingerschmerzen. Ich kann nicht schreiben.

- Dein Finger ist nicht gebrochen. Sie ist verstaucht.

- Was hast du denn?

- Mein Kopf tut so weh.

- *Hast du Fieber?*
- *Ja, mir ist heiß und kalt.*
- *Nimm die Tabletten.*
- *Danke, Herr Doktor. Auf Wiedersehen.*

1.Прочитайте і перекладіть діалог.

2.Поставте запитання, підставляючи частини тіла з карток та дайте відповідь за зразком:

- *Was hast du denn?*
- Ich habe Kopfschmerzen. Unddu?*

3.Доповніть репліки діалогу словами для довідок.

- *Guten Tag, _____.*
- *Hallo, Andreas. Was ist los? Hast du Schmerzen?*
- *Au, au, Ich habe _____ . Ich kann _____ schreiben.*
- *Dein Finger ist nicht _____ . Sie ist verstaucht.*
- *Was hast du denn?*
- *_____ tut so weh.*
- *Hast du Fieber?*
- *Ja, mir ist heiß und _____ .*
- *Nimm die Tabletten.*
- *_____ , Herr Doktor. Auf Wiedersehen.*

Herr Doktor FingerschmerzenWas ist los? nichtMein KopfgebrochenDanke kalt

4. Складіть в парах пазли (розрізані репліки діалогу). Розіграйте ситуацію у лікаря, використовуючи лікарський халат .

1. 2.Інтерактивні ігри для формування навичок діалогічного мовлення на

уроках німецької мови в умовах сучасної школи.

Існує велика кількість ігор, які використовуються на уроках німецької мови для формування навичок діалогічного мовлення.

Пропоную декілька цікавих на мій погляд **інтерактивних ігор.**

1. Гра«Wasistdas? »

Учитель заздалегідь вирізає на кольоровому папері формату А 4 отвори різної форми , виходить так званий трафарет для закриття малюнка чи фото. Учитель показує елемент малюнка , на якому зображено предмет, прикриваючи трафаретом. Учні відгадують, ставлячи питання:

- *Istdasein ...?*

2. Гра «Simsalabim»

Один учень виходить до дошки, загадує слово з теми уроку, називаючи його чарівним словом «Simsalabim». Решта учнів відгадують це слово. На дошці можна використати опору з потрібними репліками.

-*DasistSimsalabim.*

- *Ist das ein ...?*

- *Ja, klar. Das ist.../Nein, tut mir leid. Das ist kein...*

3. Гра «Lebendige Sätze»[додаток 13, фото 3]

Слова певного речення написані на окремих картках. Один учень – ведучий, 5-6 учнів (в залежності від кількості слів у реченні) отримують картки з словами. Завдання ведучого розставити в правильному порядку слова. Речення використовуються як розповідні, так і питальні. Тренується порядок слів у реченні.

4. Гра «Weristderschnellste?»

Учні стають у дві колони, учитель називає слова, учні, які стоять навпроти, повинні якнайшвидше відповісти на запитання учителя. Переможець той, хто швидше і правильно відповів. Переможений стає позаду колони.

5. Гра «Finde deinen Partner»

Репліки діалогу розрізані у вигляді пазла, учні ходять по класі, шукають свого партнера, складають пазл і розігрують діалог.

6. Гра «DastolleHandy»

Робота в парах. Уявіть ситуацію, що у вас є мобільний телефон, який зможе перенести вас у будь-який куточок світу лише за хвилину. Куди б ви хотіли полетіти?

- *WohinmöchtenSiefiegen?*

- *Ich möchte nach Italien fliegen.*

- *Warum?*

- *Dort gibt es Pizza und Palmen.*

7. Гра «Schrittnachrechts»[додаток 13, фото 4]

Учні стають у дві шеренги, один навпроти одного, отримують від учителя

картки з запитаннями. Учні повинні поставити запитання партнеру навпроти і відповісти на його запитання. Час обмежений, за сигналом учителя учні роблять крок праворуч, змінюючи партнера.

8. Гра «Würfeln» [додаток 13, фото 5]

Учні стоять у колі і кидають ланцюжком кубик, промовляючи:

- *Ich habe ...(zwei). Du bist dran.*
- *Ich habe ...(drei). Gewonnen. Du bist dran.*

9. Гра «Farbenwürfeln»

Учні стоять у колі і кидають ланцюжком кубик, грані якого пофарбовані з протилежних боків у синій (для іменників чоловічого роду), зелений (для середнього роду) та червоний (для жіночого роду) кольори. У трьох коробках відповідних кольорів лежить шкільне приладдя. Який колір випаде, з такої коробки потрібно дістати предмет і промовити до сусіда ліворуч:

-Gib mir bitte den/ das/die ...!

- Hier, bitte.

- Danke schön!

10. Гра «Fragenwürfeln»

Учні стоять у колі і кидають ланцюжком кубик, на гранях якого питальні слова: Wer? Was? Wie? Wo? Woher? Wohin? Потрібно поставити запитання з словом, яке випало, і відповісти.

11. Гра «Bilderwürfeln»

Робота в парах. Учні кидають на парті кубик, на гранях якого малюнки до лексики певної теми та поставлені крапки синього (для іменників чоловічого роду), зеленого (для середнього роду) та червоного (для жіночого роду) кольорів. Учні повинні скласти з цим словом запитання і відповідь.

12. Гра «Bla-bla»

Учні об'єднуються у три групи, які стають у три шеренги, навпроти один одного. Перша команда – ставить запитання до певної теми (можна використати картки з запитаннями), друга команда – відповідає, третя команда, яка стоїть в центрі, – заважає, промовляючи «bla-bla». Ролі змінюються за годинниковою стрілкою.

13. Гра «MeinrechterPlatzistleer»

Учні стають у коло, біля одного учня місце праворуч вільне. Він викликає

до себе учня, промовляючи при цьому:

- *Mein rechter Platz ist leer.Ichwünschmir... her.*

Учень, якого викликали, повинен назвати своє ім'я і вік.

- *Ich heiße... Ich bin...Jahre alt.*

14. Гра «Wörterkoffer»

Учні стають у коло, в центрі – валіза з речами. Учні по черзі дістають речі з валізи, промовляючи фразу:

- *Ich nehme...mit. Und was nimmst du mit?*

15. Гра «LebendigeUhr»[додаток 13, фото 6]

Учні стають у коло, утворюючи так званий «живий годинник», тримають картки з позначками годин і хвилин, двоє учнів в центрі – стрілки. Учні хором запитують:

- *Wie spät ist es?*

Учитель показує картку з годинами, стрілки мають вказати правильно час. Потім учні хором називають години.

Стрілки змінюються, ними стають учні, на яких було вказано попередніми стрілками.

16. Гра «Bingo»

Учні отримують картки з запитаннями, ходять по класі і ставлять запитання, відповідь на які буде так чи ні. Якщо хтось відповів «так», то записують його ім'я. Якщо учень заповнив відповідями «так» лінію по горизонталі чи діагоналі, то він говорить «**Bingo**» і стає переможцем гри.

17. Гра «Laufdiktat»

Учні об'єднуються у три групи, які стають у три шеренги, навпроти один одного.

Для об'єднання учнів у групи можна використати кольорові стрічки і згрупувати школярів відповідно до кольору.[додаток 13, фото 7]

Перша команда – ставить запитання до певної теми (можна використати картки з запитаннями), друга команда – відповідає, третя команда, яка стоїть в центрі,-заважає, промовляючи «bla-bla». Ролі змінюються за годинниковою стрілкою

18. Гра «MündlicheComics»

Групова робота або в парах. Учні малюють комікси без фраз. Обмінюються ними, придумують до даної ситуації репліки, інсценізують діалоги. [додатки 14, 15]

19. Гра «Was für eine Situation ist das?» Besprecht! [додаток 16]

Робота у групах. Кожна група повинна обговорити ситуацію, зображену на фото, потім продемонструвати іншим командам.

Інсценізація діалогів, казок та мюзиклів, костюмовані вечірки є найулюбленішими ігровими формами роботи моїх учнів. [додатки 17 та 18].

Висновки

Отже, діалогічне мовлення – чи не найважливіший предмет навчання на уроці іноземної мови, оволодіння яким демонструє рівень мовної компетенції учня, куди включають словниковий запас, граматичну правильність, смислово доцільне застосування мовленнєвих одиниць, великою мірою і психологічну готовність орієнтуватися в рамках запропонованої ситуації (формальної або неформальної), реакцію на висловлювання співрозмовника.

Метою даної роботи було дослідження сукупності вправ, які сприяють формування в учнів навичок діалогічного мовлення. Серед таких можна

виділити три основні підгрупи: аспектно-тренувальні вправи, вправи на розвиток умінь реплікування та вправи у комунікативній діалогізації.

Основна користь від першої групи вправ полягає у тренуванні фонетичних, граматичних та лексичних навичок у цілому, що загально позначається на фоні володіння мовою. Провідні види вправ, які варто назвати, є імітативні, підстановчі, трансформаційні та конструктивні.

Друга група вправ впливає на засвоєння дитиною основ реплікування на основі діалогічних єдностей, засвоєних на початковому етапі. Респонсивні та ситуативні вправи належать до цього комплексу.

Комунікативна діалогізація є найбільш наближеною до користування учнями мовою поза уроком. Фактично у цій фазі вчителю вдається максимально наблизити дітей до можливих умов реального спілкування. Діти демонструють те, чого вони навчилися впродовж уроку або ж у процесі вивчення теми (залежно від організації заняття).

При відборі та організації мовленнєвих вправ учитель опирається на такі критерії, як розумова активність учня, відповідність змісту вправи умовам природного спілкування, схильність до творчості, самостійність виконання, економія часу, охоплення учнів активною мовною практикою.

Уміння спілкуватися іноземною мовою в сучасному просторі дуже важливе і необхідне. Формування цієї компетентності є одним із основних завдань нової школи.

У посібнику розглянуто теоретичні аспекти формування навичок діалогічного мовлення на уроках німецької мови в умовах сучасної школи, вказано його особливості, етапи, форми і прийоми навчання.

Узагальнені та систематизовані вправи та ігрові форми нададуть можливість зацікавити дітей до сприйняття іншомовного мовлення, сприятимуть рівноправній взаємодії учителя та учнів, активній діяльності, розвитку творчого потенціалу кожного школяра.

Список використаної літератури

1. Андрієнко С. Складання й розігрування діалогів на основі радіо- та телепередач: чистота та значущість рідної мови / С. Андрієнко // Українська мова та література. - 2014. - № 14. - С. 34-37.
2. Білоус Г. Формування діалогічного мовлення у 5-6 класах / Г. Білоус // Українська мова та література. - 2006. - № 46. - С. 12-13.
3. Білянська Н. Складання діалогу: 8-й клас / Н. Білянська // Українська мова та література. - 2011. - № 9-11. - С. 36-37.
4. Бим И.Л. Теория и практика обучения немецкому языку в средней школе. - М.: Просвещение, 1988.- 256с.
5. Вайсбурд М. Л. Требования к речевым умениям / М. Л. Вайсбурд, А. Д. Климентенко // Иностранные языки в школе. - 2013. - № 8. - С. 11-24.
6. Галаєвська Л. Діалогічна компетентність: проблеми та перспективи /

Людмила Галаєвська // Українська мова і література в школі. – 2016. – № 1. – С. 18-22.

7. Голуб Н. Навчання діалогічного мовлення учнів 5-7 класів на уроках української мови (методичні рекомендації) / Н. Голуб, Л. Галаєвська // Українська мова і література в школі. – 2015. – № 5/6. – С. 57-62.

8. Гончарова, О. М. Діалогічне мовлення. Навчальні вправи та ситуативні завдання 1-4 класи / О. М. Гончарова // Початкове навчання та виховання. – 2009. – № 19/21. – С. 76-80.

9. Двернюк Л. С. Навчання діалогічного мовлення / Л. С. Двернюк // Німецька мова в школі. – 2016. – № 6. – С. 6-12.

10. Дегтярьова Г. Вчити діалогічно мислити: вивчення риторики як одна із форм реалізації мовленнєвої лінії навчальної програми з української мови / Г. Дегтярьова // Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2008. – № 5. – С. 34-41.

11. Зимульдінова А. Діалог як форма усного мовлення учнів початкових класів / А. Зимульдінова, Г. Філь // Початкова школа. – 2014. – № 3. – С. 37-39.

12. Златина А. В. Обучение диалогической речи в процессе преподавания иностранного языка в школе / А. В. Златина // Англійська мова та література. – 2015. – № 28/29. – С. 2-6.

13. Киналь А. Навчання діалогічного мовлення із застосуванням методики активізації резервних можливостей особистості / Анна Киналь // Deutsch. – 2015. – № 4. – С. 4-10.

14. Кочубей Н. П. Розробка комп'ютерної рольової гри для навчання англійського діалогічного мовлення учнів 1-х класів / Н. П. Кочубей // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2015. – № 3. – С. 36-38.

15. Кравчук Г. В. Навчання професійно орієнтованого діалогічного мовлення на основі текстів науково-технічної реклами: методичний матеріал / Г. В. Кравчук // Іноземні мови. – 2008. – № 4. – С. 54-57

16. Лавриненко Т. А. Составление и инсценирование этикетных, информационных и экспрессивных диалогов: 6-й класс / Т. А. Лавриненко // Русский язык и литература в школах Украины. – 2013. – № 12. – С. 2-7.

17. Ладоня К. Розвиток діалогічного мовлення в учнів 5-х класів на уроках української мови / К. Ладоня // Українська мова і література в школі. – 2012. – № 5. – С. 17-20.

18. Левіна Л. Розвиток мовленнєвої компетентності : діалогічне мовлення

/ Л. Левіна // Початкова освіта. – 2010. – № 46. – С. 4-6.

19. Литвин Л. М. Рольові ігри в навчанні учнів діалогічного мовлення / Л. М. Литвин // Англійська мова та література. – 2009. – № 25. – С. 7-9.

20. Мазур Є. І. 100 комунікативних сходинок до мовленнєвої компетентності / Є. І. Мазур // Початкове навчання та виховання. – 2010. – № 28. – С. 1-8.

21. Медведь Н. Розвиток діалогічного мовлення засобами інсценізації (Програма лялькового театру) / Н. Медведь // Початкова школа. – 2007. – № 9. – С. 32-35.

22. Омельчук С. Навчання учнів основної школи діалогічного мовлення: мотиваційний, змістовий і методичний аспекти / С. Омельчук // Українська мова і література в школах України. – 2016. – № 2. – С. 3-8.

23. Пентиліук М. Культура діалогу як основа формування мовної особистості / М. Пентиліук // Українська мова і література в школі. – 2012. – № 1. – С. 2-4. 24. Рогова Г.В., Рабинович Ф.М., Сахарова Т.Е. Методика обучения иностранным языкам в средней школе. – М.: Просвещение, 1991. с.123-138, 287с.

25. Сащак Н. Розмовляємо із задоволенням: основи формування навичок діалогічного мовлення в студентів / Н. Сащак // Іноземні мови в навчальних закладах. – 2006. – № 5. – С. 117-121.

26. Середа Л. А. Організація навчання діалогічного мовлення за комунікативною методикою / Л. А. Середа // Англійська мова та література. – 2009. – № 33. – С. 9-17.

27. Спічко В. Використання рольової гри при навчанні діалогічного мовлення на уроках англійської і німецької мов у середніх класах загальноосвітньої школи / В. Спічко // Іноземні мови. – 2014. – № 6. – С. 9-20.

28. Столбова, Т. Мистецтво діалогу: дидактичні ігри та вправи / Т. Столбова // Палітра педагога. – 2008. – № 3. – С. 21-23.

29. Тарабарінова Н. Л. Обучение диалогической речи на начальном этапе учебы / Н. Л. Тарабарінова // Англійська мова та література. – 2011. – № 1. – С. 20-23.

30. Федорчук Т. Формування вмінь старшокласників будувати діалоги – обміни думками / Т. Федорчук // Українська мова і література в школі. – 2008. – № 5. – С. 2-6.

31. Флюд Л. С. Активні форми проведення уроків у старших класах та

навчання діалогічного мовлення / Л. С. Флюд // Англійська мова та література. - 2010. - № 5. - С. 4-6.

32. Черниш В. В. Навчання іншомовного діалогічного мовлення в аспекті компетентнісного підходу / В. В. Черниш // Іноземні мови. - 2012. - № 4. - С. 11-27.

33. Шарненкова Т. О. Ситуативний підхід у навчанні діалогічного мовлення / Т. О. Шарненкова // Німецька мова в школі. - 2016. - № 12. - С. 2-4.

34. Базій Л.А. Цікава німецька.- Х.: група «Основа»,2013.-176 с.

35. Електронний ресурс: [Режим доступу] <https://www.dw.com/de/deutsch-lernen/s-2055>

36.Електронний ресурс: [Режим доступу] <https://de.islcollective.com>